

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань охорони здоров'я

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-95-16, тел./факс: 255-95-33

№ 04-25/15-117 (18464)

"30" січня 2019 р.

Гайовський Т.І.

Шановний Тарасе Ігоровичу!

За дорученням Першого заступника Голови Верховної Ради України спрямовану Вами до Верховної Ради України електронну петицію, зареєстровану під назвою: «Зміна вікового обмеження з 18 до 21 року, у ч.1 ст. 15-3 «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів», розглянуто.

Звертаємо Вашу увагу, що відповідно до вимог статті 23-1 Закону України «Про звернення громадян» електронна петиція, адресована відповідно Президенту України, Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України, розглядається у порядку, встановленому цією статтею, за умови збору на її підтримку не менш як 25 000 підписів громадян протягом не більше трьох місяців з дня оприлюднення петиції. Оскільки Ваша петиція набрала меншу кількість підписів (22), то відповідно до вимог зазначеної вище статті вона розглянута в порядку, встановленому Законом для розгляду звернень громадян.

Поділяючи позицію щодо необхідності вжиття дієвих заходів для захисту населення України від шкідливого впливу тютюнового диму та негативного впливу алкоголю, погоджуємося з Вашими пропозиціями щодо необхідності удосконалення законодавства України у цій сфері, та з цих питань.

Принадібно інформуємо, що у Верховній Раді України зареєстровано проєкт Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заборони продажу алкогольних напоїв та тютюнових виробів особам, які не досягли 21 року (реєстр. № 8437), поданий народними депутатами України Кривошеєю Г.Г., Сташуком В.Ф., Ємцем Л.О., зі змістом якого можна ознайомитися за посиланням http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64157. Метою законопроекту є захист здоров'я підлітків та молоді України шляхом формування здорового способу життя та зменшення шкідливого впливу алкоголю на їх фізичне і психічне здоров'я.

Авторами законодавчої ініціативи пропонується підвищити з 18 до 21 року мінімальний вік, до досягнення якого встановлюється обмеження на право придбання алкогольних напоїв і тютюнових виробів, задля реалізації чого вносяться зміни до низки законів, що регулюють це питання сьогодні, про що також йдеться у Вашій петиції.

Факт негативного впливу алкоголю та тютюнопаління на здоров'я людини є безперечним, особливо на молодий організм, який знаходиться у періоді формування всіх органів та життєвих функцій.

За останніми даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (вересень, 2018 р.), щороку у світі через вживання алкоголю гине 3 мільйони людей, що становить 5,3% від усіх випадків смерті. Шкідливе вживання алкоголю є причинним фактором більш ніж 200 порушень здоров'я, пов'язаних з хворобами і травмами. 5,1% загального глобального тягаря хвороб і травм обумовлено алкоголем. Споживання алкоголю призводить до смерті та інвалідності на більш ранніх стадіях життя. Серед людей у віці 20-39 років приблизно 13,5% всіх випадків смерті пов'язані з вживанням алкоголю. Існує причинно-наслідковий зв'язок між шкідливим вживанням алкоголю і цілим рядом психічних і поведінкових розладів, інших неінфекційних порушень здоров'я, а також травм. Останнім часом встановлено причинно-наслідкові зв'язки між шкідливим вживанням алкоголю і захворюваністю такими інфекційними хворобами, як туберкульоз, а також перебігом ВІЛ/СНІДу.

Це стосується й тютюнопаління. Шкідливий вплив алкоголю та тютюнопаління мають безпосередній вплив на досягнення багатьох пов'язаних зі здоров'ям завдань, поставлених в рамках Цілей сталого розвитку, в тому числі що стосуються охорони здоров'я матері і дитини, інфекційних хвороб (ВІЛ, вірусний гепатит, туберкульоз), неінфекційних захворювань і психічного здоров'я, травм і отруєнь.

В опублікованій у 2018 році доповіді ВООЗ «Пов'язані з алкоголем стереотипи поведінки підлітків: тенденції та соціальні нерівності в Європейському регіоні ВООЗ, 2002-2014 рр.» вказуються позитивні тенденції щодо зниження споживання алкоголю серед молоді в Європі, що вдалося досягти за 12-річний період боротьби з цим негативним явищем. Однак, незважаючи на це, споживання алкоголю як і раніше відбувається в небезпечних кількостях, і залишається викликом громадському здоров'ю.

Крім того ВООЗ інформує, що проведені наукові дослідження показали, чим пізніше за віком молоді люди вперше пробують спиртне, тим нижче ризик виникнення проблем з алкоголем на більш пізньому етапі життя.

За даними останнього звіту «Куріння, вживання алкоголю та наркотичних речовин серед підлітків, які навчаються: поширення й тенденції в Україні» за результатами дослідження Українського інституту соціальних досліджень ім. Олександра Яременка, що проводилося у 2015 році за підтримки Представництва ЮНІСЕФ в Україні та Європейського моніторингового центру з наркотиків та наркоманії в рамках міжнародного проекту «Європейське опитування учнівської молоді щодо вживання алкоголю та наркотиків» (ESPAD):

половина українських учнів (52,3%) віком 15 -17 років курили тютюн хоча б один раз у житті. Кожен дванадцятий підліток вперше спробував викурити сигарету у віці 9 років або раніше. Щодня курять 12,2% учнівської молоді (18,2% серед хлопців та 6,7% серед дівчат). Найчастіше кожного дня курять підлітки у віці 15 років і старше, що можна визначити як вік формування звички вживання тютюнових виробів і звикання до щоденного куріння;

важливими факторами, що визначають тенденції куріння, в тому числі серед підлітків, є доступність цигарок та сприйняття ризиків куріння. Кожний п'ятий учень/студент зазначає, що має безперешкодний доступ до цигарок. При цьому хлопці частіше за дівчат вважають, що не матимуть жодних перепон, якщо забажають дістати цигарки. Серед усіх опитаних учнів, лише 18,4% вважають, що куріння створює великий ризик негативних наслідків для здоров'я;

дослідження показало, що в середньому 83,4% учнів вживали будь-які алкогольні напої хоча би один раз протягом життя. У віці 15 років цей показник

складає 78,4%, а у віці 16-ти та 17-ти років наближується до 85%. Хоча це високий показник, але за 20 років проведення досліджень, у 2015 році він є найменшим. У 2007 році він складав 91%, у 2011 - 88%;

найпоширенішим напоєм, який вживали учні 1-2 рази протягом останнього місяця, є вино, про що повідомили 26,6% учнів/студентів. Також поширеним серед підлітків є вживання пива - 20 %, та слабоалкогольних напоїв - 18%;

міцні алкогольні напої найбільша частка учнів починають вживати у віці 15 років, про що зазначили 11,4%. Вік першого сп'яніння підлітків у динаміці залишається незмінним, і становить 15 років;

34,5% учнів вказали на те, що їм «легко» або «дуже легко» придбати алкогольні напої. Найбільш доступними, за результатами дослідження, виявились слабоалкогольні напої, на що вказали 51,5% учнів, та пиво, на що вказали 59,5% учнів;

сприйняття ризиків вживання алкоголю також великою мірою визначає практику та рівень вживання алкоголю серед підлітків. Результати показують, що менше половини учнів вважають, що вживання алкоголю щодня становить великий ризик для здоров'я.

Тому на часі залишаються рекомендовані міжнародною спільнотою заходи: підвищення податків, введення і забезпечення дотримання заборон або всебічних обмежень на рекламу алкоголю та цигарок в різних засобах масової інформації, а також введення і забезпечення дотримання обмежень на фізичну доступність алкоголю та тютюну в роздрібній мережі.

З урахуванням вищевикладеного, Комітет з питань охорони здоров'я на своєму засіданні розглянув зазначений законопроект та ухвалив рішення рекомендувати Комітету з питань податкової та митної політики, який визначено головним з його опрацювання, за результатами розгляду у першому читанні проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заборони продажу алкогольних напоїв та тютюнових виробів особам, які не досягли 21 року (реєстр. № 8437), прийняти за основу.

У подальшому, за результатами розгляду законопроекту під час його розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України, кожний народний депутат України шляхом голосування висловить свою позицію відносно запропонованих авторами законодавчої ініціативи змін та доповнень до чинного законодавства, на підставі чого Верховною Радою України буде ухвалено відповідне рішення згідно вимог законодавства, зокрема Конституції України та Регламенту Верховної Ради України.

Дякуємо Вам за небайдужість до суспільно важливих проблем та збереження здоров'я наших громадян.

З повагою

Голова Комітету

О.В.Богомолець